

ville de Hingste, som opdrages i et saadant Stamstutteri, selv om det er rene jydste Hingste, snart faae et andet Præg: deres oprindelige Præg vil blive fornyttet, saa at de ikke egne sig til Bondebrug. Der vil ogsaa være andre Ulemper ved et saadant Stutteri, nemlig at de Hingste og Hopper, som opdrages der, komme bort fra den almindelige Brug i Landet, som bort fra Pløven; de maa paa en Maade dresseres, de maa rimeligvis tilrides og ville derved f. Ex. faae en Bøining af Halsen eller faae en anden Holdning, som let vil bevirke, at de ikke svare til den oprindelige Brug, som gjør Hesten til noget Andet, end hvad den er, naar den oprindelig er opdragen til Landavl. Et Stutteri vil ogsaa have andre Mangler. Jeg skal blot henvise til dem, vi have havt tidligere. Frugtbarheden er temmelig ringe i et Stutteri, og det bidrager ikke til, at det er heldigt at have det. — Endvidere henleder Udvalget Opmærksomheden paa Oprettelsen af et Hingstedepot, hvorfra der kunde udstationeres Hingste paa Verne med det Formaal at fremstafte Heste til Ride- og lettere Trækbrug samt til Hærens Remontering. Jeg tror, at det vilde være en stor Feil og skade vor Hesteavl i en overordentlig stor Grad, om Staten paatog sig at fremstafte Hingste til Ride- og lettere Trækbrug og Militærheste. Jeg tror, at det vil være en Feil, fordi jeg mener, at i et saa lille Land som vort er der ikke Plads til forskjellige Formaal i Hesteavl. Landavlen og Landbruget er det, Staten skal tage Hensyn til, de andre Formaal blive underordnede. Til Ride- og lettere Trækbrug mener jeg, at de Heste, der nu ere paa Verne, nok egne sig, og hvad Hærens Remontering angaar, mener jeg, at det vilde være en stor Feil, om Staten vilde udstationere Hingste paa Verne af det Hensyn og saaledes tage de gode jydste Hingste bort for at anvende dem paa Verne. Det kan jeg forstaa kan ske i en Militærstat som Preussen, men heldigvis ere vi endnu ikke blevne til en Militærstat i den Forstand. I Preussen vilde de ganske vist opofre Landhesten til Fordel for Militærhesten, men jeg tror ikke, at det vilde være heldigt, om vi gjorde det her. I det Hele have de Forsøg, der have været gjorte med Udstationering, og som endnu gjøres af Foreningen til den ædle Hesteavlens Fremme, ikke vist sig heldige. Denne Forening har udstationeret, saavidt jeg husker, 5 Hingste med Tilskud af Landbosforeninger flere Steder i Landet. Det kan være bedre eller daarligere Hingste, dem, jeg har set, er der ikke stort ved, og jeg tror ikke, de

gjøre Landet stor Nytte. Af Heste til lettere Trækbrug, som frembringes derigjennem, kunne kun ganske faa siges at være virkelig gode eller særlig egnede til Handelsvare, jeg tror, at de fleste ere ligefrem Udsudsdyr, der ikke betale, hvad de have kostet at opdrætte, og som Landbruget helst maa være fri for. I det Hele maa jeg sige, at den megen Tale om, at den jydste Hest er i Tilbagegang, tror jeg slet ikke paa, jeg tror endog, at den er i en meget god Fremgang. Dersom man lægger Mærke til de Priser, den jydste Hest betinger paa Mærkedet, vil man se, at det er ret gode Penge, der faas for den, naturligvis affet fra de daarlige Konjunkturer, som Hestene maa lide under ligesom alle andre Landbrugsprodukter; ligesom for andre Ting ere Priserne lavere for Heste, men det er ellers virkelig gode Penge, der betales. Jeg har et Par Gange rejst i Tyskland for at studere Husdyravlen, og jeg har der set den jydste Hest ikke alene i de store Byer for Omnibus'er og som Droskeheste; men selv i Egne, hvor der ellers bruges forædlede Heste, bruger Bonden den jydste Hest, og mange af dem ere glade derved, de kunne give 2400 Reichsmark for saadan et Par jydste Heste, det er virkelig gode Priser. — Jeg er heller ikke paa det Reue med det første Punkt. Oprettelsen af en Post for en Statskonsulent i Husdyrbrug. Det forekommer mig, at det lgl. Landhusholdningssekskab er Statens naturlige Konsulent, det har en eller maaske to Konsulenter. Stutterikommissionen er paa en vis Maade ogsaa Konsulent. Docenten i Husdyrbrug ved Veterinær- og Landbohøjskolen der maa forudsættes at være den første theoretiske Sagskyndige her i Landet, er ogsaa paa en vis Maade Konsulent. Man siger jo, at for mange Kofte fordærve Suppen, og jeg tror derfor, at naar Staten kan bruge det lgl. Landhusholdningssekskab som Konsulent, saa behøves der ingen anden. — I de andre tre Punkter er jeg fuldstændig enig med det ærede Udvalg. Udvalget ønsker Oprettelsen af dyr fysiologiske Forsøgs-Anstalter og tilføjer „mindst een“. Dette „mindst“ forstaaer jeg ikke, der kan naturligvis ikke være Tale om flere i et saa lille Land som vort. Vilde man have flere, vilde det kun splitte de saa Kræfter, der ere i Stand til at foretage dyr fysiologiske Forsøg, og man vilde ogsaa splitte Pengemidlerne. Hellere een god Forsøgs-Anstalt end flere daarlige eller mindre gode. — Jeg tror i det Hele, at naar man skal arbejde hen til Forholdsregler med Hensyn til Husdyravlens Fremme, er der en Søndring, man særlig maa lægge Mærke til her i Landet. Det er en